

ANALYSE

Hvor får udsatte ledige deres første ordinære løntimer?

I de seneste år har der været stigende fokus på at hjælpe ledige, der er langt fra arbejdsmarkedet ud i virksomhederne på ordinære ansættelser med løn. En tidligere analyse, [Få løntimer kan føre til flere - særligt på mangelområder](#), viser, at selv en lille tilknytning til arbejdsmarkedet kan være til gavn for udsatte ledige, da få løntimer med tiden fører til flere løntimer – og at dette særligt er gældende inden for mangelområder.

Denne analyse bygger videre på den første analyse ved at undersøge inden for, hvilke virksomhedstyper, brancher og stillingsbetegnelser samme gruppe af udsatte borgere opnår deres løntimer. Populationen for denne analyse er den samme som i den forudgående analyse.

Hovedkonklusioner:

- **Udsatte får typisk ordinære løntimer i det private og ofte i mindre virksomheder**
74 pct. af udsatte borgere, der får ordinære løntimer, bliver ansat af en privat virksomhed, mens ca. 17 pct. bliver ansat af kommuner. Andelen af udsatte ledige, der ansættes i private virksomheder, er lidt større end andelen af hele den arbejdende befolkning. Desuden ansættes udsatte borgere lidt oftere i mindre virksomheder.
- **Udsatte får ofte timer i sundheds-og socialvæsenet**
De brancher, som udsatte borgere oftest ansættes i ved første løntime, er *Sundhed og socialvæsen* (ca. 20 pct.) som f.eks. indbefatter arbejde på plejehjem og i daginstitutioner. Andre hyppige brancher er *Handel* (ca. 16 pct.) og *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service* (ca. 15 pct.).
- **Udsatte får typisk deres første løntime inden for et mangelområde og oftest som SOSU-medhjælper**
Ud af de 10 hyppigste stillingsbetegnelser er otte af dem karakteriseret ved at være områder med mangel på arbejdskraft. 16 pct. af de udsatte ledige får deres første løntime som *SOSU-medhjælper*, hvilket er den stillingsbetegnelse, der hyppigst ansættes i blandt udsatte ledige. Andre hyppige stillingsbetegnelser vedrører *rengøring* (11 pct.) og *salgsarbejde* (9 pct.).

- **Få timer bliver ofte til flere – også blandt de hyppigste stillingsbetegnelser.**

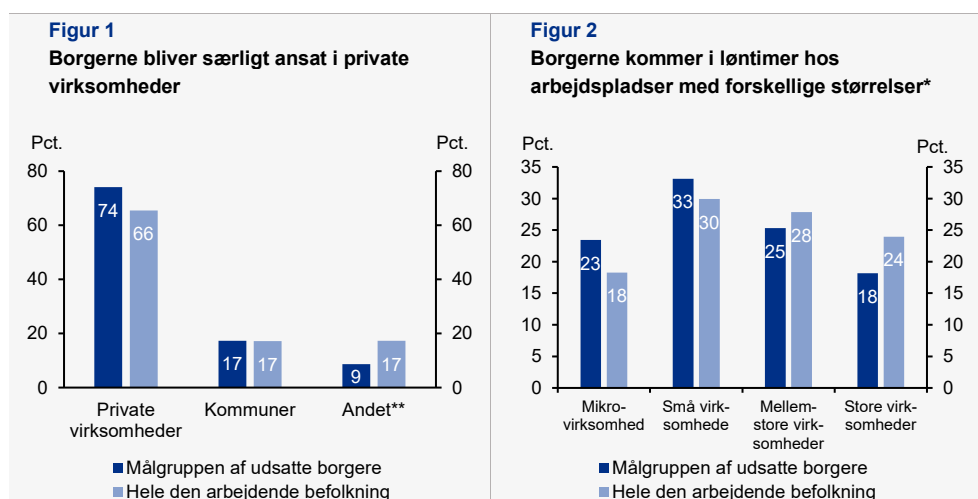
En tidligere analyse viser, at få løntimer med tiden kan føre til flere – og at dette særligt er gældende på mangelområder. Dette er også gældende for de fem hyppigste stillingsbetegnelser. Her er det gennemsnitlige månedlige antal løntimer efter to år steget for alle fem stillingsbetegnelser og særligt for udsatte, som får deres første løntimer som *SOSU-medhjælper* eller *lager og pakhusarbejder*.

1 Udsatte ledige får typisk job i private virksomheder

Populationen for analysen består af udsatte ledige, som opnår ordinære løntimer i perioden 3. kvartal 2018 til og med 1. kvartal 2022 og indeholder i alt 29.000 personer. Populationen består af borgere fra målgrupperne – aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse (SHO-ydelse) samt borgere i jobafklarings- og ressourceforløb. Læs mere om afgrænsning af populationen i *boks 1 i bilag*.

74 pct. af de udsatte borgere, der får løntimer, bliver ansat i en privat virksomhed, mens 17 pct. bliver ansat af kommuner. Sammenlignet med hele den arbejdsbeholdning, fremgår det, at udsatte borgere i lidt højere grad får job i private virksomheder, *jf. figur 1*.

Udsatte borgere med løntimer arbejder i højere grad i mindre virksomheder sammenholdt med hele den arbejdende befolkning. Ca. 56 pct. af målgruppen ansættes på en arbejdsplads med mindre end 50 ansatte, mens godt 44 pct. ansættes på arbejdssteder med 50 eller flere ansatte, *jf. figur 2*. Der er altså en lille overvægt af udsatte borgere, der får deres første løntimer i mikro- og små virksomheder.

Anm.: Figurene 3 og 4 viser hvilken sektor arbejdsstedet er i og arbejdsstedets størrelse. En borger kan modtage løn fra mere end ét arbejdssted om måneden, hvorfor observationsstørrelsen er 29.661 borgere. Arbejdsstedets størrelse måles i antal personer, der har modtaget løn fra samme arbejdssted (produktionsenhed) i den pågældende måned. Hele den arbejdende befolkning er opgjort i et nedslag 1. kvartal af 2022. Her er der kun medtaget de lønmodtager, der har en lønindkomst i de tre første måneder af 2022.

* Mikro arbejdspladser = 0 – 9 ansatte, små arbejdspladser = 10 – 49 ansatte, mellemstore arbejdspladser = 50 – 249 ansatte, og store arbejdspladser er på mere end 250 ansatte. Arbejdspladsen er opgjort på p-nummer

niveau.

** Andet dækker over Private non-profit organisationer (3 pct. for gruppen af udsatte), Stat, sociale kasser og fonde (3 pct. for gruppen af udsatte), Regioner (2 pct. for gruppen af udsatte), offentlige virksomheder (0,5 pct. for gruppen af udsatte) og Uoplyst (0,02 pct. for gruppen af udsatte).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (DREAM) og Danmarks Statistik (eIndkomst - BFL)

2 Udsatte får oftest ordinære løntimer i sundhed og socialvæsenet

De brancher, som udsatte borgere oftest ansættes i ved første løntime, er *Sundhed og socialvæsen* (ca. 20 pct.), *handel* (ca. 16 pct.) og *rejsebureauer, rengøring og anden operationel service* (ca. 15 pct.), jf. tabel 1.

Tabel 1

Udsatte får oftest deres første løntime i sundhed og socialvæsenet.

Branche	Andel
Sundhed og socialvæsen	20
Handel	16
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	15
Hoteller og restauranter	11
Industri	7
Transport	5
Bygge og anlæg	5
Undervisning	4
Andre serviceydelser mv.	3
Kultur og fritid	3
<i>Antal forløb</i>	<i>29.660</i>

Anm.: Figuren viser top 10 hyppigste brancher hvor udsatte ledige opnår deres første løntimer. En udsat borger kan få ordinære løntimer på mere end ét arbejdssted i den første måned, hvor den udsatte får løntimer. Derfor er observationsstørrelsen 29.660 forløb på baggrund af de i alt 29.056 personer, som havde deres første løntime i perioden 3. kv. 2018 til og med 1. kv. 2022 grupperingen af brancher er 19-grupperingen fra Danmarks Statistiks standard branchegruppering.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (DREAM og Rekrutteringssurvey) og Danmarks Statistik (eIndkomst - BFL).

3 Udsatte får typisk deres første løntime inden for et mangelområde og oftest som SOSU-medhjælper

Ud af de top 10 hyppigste stillingsbetegnelser er otte af dem karakteriseret ved at være områder med mangel på arbejdskraft¹, jf. tabel 2. De tre hyppigste stillinger

¹ Den tidligere analyse om ordinære løntimer til udsatte borgere, [Få løntimer kan føre til flere - særligt på mangelområder](#), fandt, at udsatte i højere grad ansættes i stillinger med mangel på arbejdskraft sammenlignet med hele den arbejdende befolkning. Det kan være en indikation på, at virksomhedernes efterspørgsel er en drivkraft for udsatte borgeres anvendelse og mulighed for at opnå flere ordinære løntimer.

hvor udsatte borgere oftest får deres første ordinære løntime i, er *social- og sundhedsassistent/medhjælper* (ca. 16 pct.), *rengøring af kontorer og beboelsesområder* (ca. 11 pct.) og *salgsarbejde i butik* (9 pct.). Selvom langt de fleste opnår deres første løntimer i det private er den hyppigste stillingsbetegnelse altså inden for sundhed og socialvæsenet, som typisk varetages af den offentlige sektor.

Tabel 2

Udsatte får oftest deres første løntime som SOSU-medhjælper.

	Pct.
Stillingsbetegnelse	
SOSU-medhjælper*	16
Rengøring af kontorer og beboelsesområder*	11
Salgsarbejde i butik*	9
Lager- og pakhusarbejde*	4
Pædagogisk medhjælp*	4
Køkkenhjælp mv.*	3
Almindeligt kontorarbejde	3
Andet manuelt produktionsarbejde*	2
Pædagogisk arbejde*	2
Ejendomsinspektørarbejde	2
<i>Antal forløb</i>	<i>16.468</i>

Anm.: Figuren viser top 10 hyppigste stillingsbetegnelser hvor udsatte ledige opnår deres første løntimer. Af i alt 29.056 personer bygger denne figur på 16.468 personer med en observerbar stillingsbetegnelse i første måned med løntimer. Det skyldes at ikke alle stillingsbetegnelser indgår i rekrutteringssurveyen, der opgør mangelområder, og kan medføre til et lavere N. Mangelområder i januar 2022 er markeret med en rød stjerne *. Her er den forgæves rekrutteringsrate større end 20 pct. i januar 2022. Bemærk, at den forgæves rekrutteringsrate svinger meget over tid, og at der ikke nødvendigvis er mangel på den pågældende stilling den dag i dag, såvel som den dag, den udsatte borger fik sin første ordinære løntime. Hvis en borger har to jobs i den første måned med løntimer vil personen tælle med i begge stillingsbetegnelser. Desuden bemærkes, at der kan forekomme en overrepræsentation af offentlige virksomheder og private virksomheder med mere end ti årsværk, da der 'kun' er krav for dem, at indrapportere medarbejderes stillingsbetegnelser. Dvs. for den resterende del af målgruppen af udsatte borgere, hvor vi ikke kan observere deres stillingsbetegnelse, vil disse højst sandsynligt arbejde i små, private virksomheder.

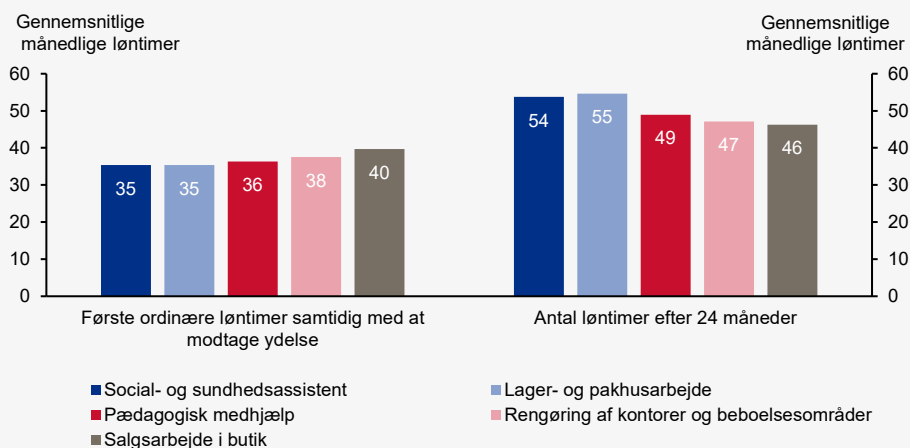
Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (DREAM og Rekrutteringssurvey) og Danmarks Statistik (elndkomst - BFL).

4 Udsatte som starter som social- og sundhedsassistent får ofte flere timer over tid

Tidligere analyser fra STAR har vist, at få løntimer kan føre til flere løntimer over tid, især inden for mangelområder. Når man ser på udviklingen i omfanget af løntimer for de top 5 hyppigste stillingsbetegnelser kan man se, at det gennemsnitlige månedlige antal løntimer efter to år er steget for dem alle. Dog særligt for udsatte, som får deres første løntimer som *SOSU-medhjælper* og *lager og pakhusarbejder* stiger timeantallet betydeligt, nemlig fra 35 månedlige løntimer til hhv. 54 og 55 månedlige løntimer efter to år, *jf. figur 3*.

Figur 3

Antallet af løntimer stiger over tid for top 5 stillingsbetegnelser

Anm.: Figuren viser det gennemsnitlige antal løntimer i den første måned med løntimer og 24 mdr. efter første måned med løntimer. Af i alt 29.056 personer bygger denne figur på de 7.167 personer, som havde deres første løntime inden for top 5 stillinger. Bemærk, at personer kan skifte stillinger efter måned 0 og derfor ikke nødvendigvis er i en top stilling to år efter. Hvis der ikke registreres timer i BFL, sættes timetallet til 0 timer i måned 1-24, dog givet, at data er tilgængelig, hvilket det er frem til 2022K1. Sidstnævnte betingelse medfører et ubalanceret panel, hvor ikke alle personer kan følges frem til måned 24, hvis denne måned ligger efter 2022K1 og kan være med til at trække det gennemsnitlige månedlige løntimeantal ned.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (DREAM og Rekrutteringssurvey) og Danmarks Statistik (elndkomst - BFL).

Løntimer er dog ikke en lige vej ind på arbejdsmarkedet for alle. Som den tidligere analyse har vist formår ca. halvdelen af dem, som opnår løntimer at fastholde et job efter to år, mens den anden halvdel ender med nul løntimer igen. Blandt dem, som helt mister tilknytningen, falder en stor del tilbage på kontanthjælp, mens resten kommer på anden ydelse.

Bilag

I boks 1 nedenfor defineres målgruppen af udsatte borgere med ordinære løntimer.

Boks 1

Identificering af udsatte borgere med ordinære løntimer

Udsatte borgere med ordinære løntimer er identificeret ud fra en række baggrundsoplysninger om modtagelse af forsørgelsesydelse, løndkomst og løntimer. I alt indgår 29.056 forsørgelsesydelsesmodtagere, som opnår ordinære løntimer. Personerne observeres og identificeres i perioden mellem 3. kvartal 2018 og 1. kvartal 2022.

Udsatte borgere skal modtage én af fem forsørgelsesydelser i mindst fire uger:

- Kontanthjælp (aktivitetsparat)
- Uddannelseshjælp (aktivitetsparat)
- SHO-ydelse (aktivitetsparat)
- Ressourceforløb
- Jobafklaringsforløb

Blandt de relevante ydelsesmodtagere udvælges dem, som første gang opnår ordinære løntimer i perioden 3. kvartal 2018 til 1. kvartal 2022. Ordinære løntimer registreres med en startdato og i den uge, hvor startdatoen

falder, skal borgeren modtage den relevante ydelse, samt i de efterfølgende tre uger. Ordinære løntimer er defineret i boks 1.2

Hvis startdatoen for den første måned med ordinære løntimer ligger senere end d. 5. i måneden, tages i stedet udgangspunkt i den næste 'fulde' måned med ordinære løntimer, givet at borgeren har ordinære løntimer i de efterfølgende måneder. Hvis ikke, frasorteres denne borger. Kriteriet er sat for at måle udviklingen i løntimetallet relativt til en fuld måned med løntimer.

Ca. 1,7 pct. af målgruppen modtager støttet beskæftigelse i form af løntilskud.

Kilde: Afgrænsningen af målgruppen benytter data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (DREAM) og Danmarks Statistik (eIndkomst - BFL).